

## **Малциствените цигански културно просветни организации в Петрич и Сандански**

ОДА – Благоевград, Фонд 2Б, оп. 1, а.е. 3, с. 548 / Доклад от 5 август 1950г. до ОК на БКП в Благоевград / ОДА – Благоевград, Фонд 2Б, оп. 1, а.е. 3, с. 548 // Относно състоянието и работата на малциствените цигански културно просветни организации в Петрич и Сандански: “За да узнае какво е настроението на циганите и за да могат да се вземат мерки срещу вражеските настроения сред тях, особено в Санданска околия, ОК на партията изпрати в Петрич и Сандански председателя на ОК на културно-просветната циганска организация, другарят Османов, който след като е поговорил с повече хора от тяхното малцинство и е направил публични събрания и в двата града прави следните констатации:

“ В Петрич циганите се занимават предимно с кошничарство и се намират в много мизерно положение, но в тях не е намерила място реакционната пропаганда за бягство в Югославия или Турция. Там има циганска културно-просветна организация, но от нейното създаване до сега, както ръководството, така и организацията не са проявили никаква дейност и тя просто се е разпаднала. Поради това сега са избрали ново ръководство и са решили да му се даде известно възнаграждение със задължение да работи повече в организацията.” Показателен е и факта, че самите цигански организации се ситуират към структурите на ОФ. “Голяма част от циганите в Петрич са членове на ОФ и от всички само двама трима са членове на Партията.”/ ОДА – Благоевград, Фонд 2Б, оп. 1, а.е. 3, с. 548 // Така, че за “доброволно членство и организиране” за “защита на циганската култура и идентичност” в тези цигански организации въобще не може да става и дума. Това проличава и в следващия абзац на доклада за Сандански: “ Предлагам: 1. Най-късно до 5-ти септември ОК или ГК да изпратят другар в циганската махала, който да направи публично събрание и разобличи вражеските сили; 2. Най-късно до 5 септември да се изключат от редовете на Партията виновниците за подстрекаване на циганското малцинство за заминаване в Турция – Сюлейман Муртев, Гога Абдулов, Мехмед Юсеинов, демир Махмудов, Динка Сулю и Алиша от с. Джигурово; 3. Добре да се проучи въпроса и ако има и други подстрекатели и те да се изключат от Партията. 4. Да се провери и по другите села където живеят цигани и ако има подобни настроения да се вземат съответни мерки и се проведе разяснителна работа.” / ОДА – Благоевград, Фонд 2Б, опис 1, а.е. 3, лист 549.